

26. januar 2024

§ 16b miljøtilladelse

af kvægbruget
Grønne
på Sønderbyvej 8,
6990 Ulfborg

HOLSTEBRO
KOMMUNE

Kulturen til forskel

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	3
LOVHENVISNINGER	3
VÆR OPMÆRKSOM PÅ	4
SAGSRESUMÉ	6
AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE	7
MILJØTILLADELSENS VILKÅR	8
BASISOPLYSNINGER	8
INDRETNING OG DRIFT	8
ANLÆG OG BYGNINGER	9
BAT - BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK	9
BELIGGENHED OG LANDSKABELIGE HENSYN	9
LUGT	10
ØVRIGE GENER	10
KLIMA OG RESSOURCER	12
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	12
BASISOPLYSNINGER	12
INDRETNING OG DRIFT	13
ANLÆG OG BYGNINGER	14
OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	15
BAT (BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK)	16
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG LANDSKABELIGE HENSYN	18
AMMONIAK	23
LUGT	27
ØVRIGE GENER	30
FØLGEVIRKNINGER	35
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	37
KLAGEVEJLEDNING	37
AKTINDSIGT	37
SØGSMÅL	37
OFFENTLIGGØRELSE	37
BILAG	39
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	39
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN (FRA ANSØGNINGEN)	40
BILAG 3 – LAVBUNDSAREALER	41
BILAG 4 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER VED OG OMKRING ANLÆG	42
BILAG 5 – BEPLANTNING OMKRING HUSDYRBRUGET	43
BILAG 6 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED IFT. KIRKEAFTALEZONER	44
BILAG 7 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆGGET	45
BILAG 8 – AFLØBSPLAN (FRA ANSØGNINGEN)	46
BILAG 9 – TERRÆNFORHOLD OMKRING HUSDYRBRUGET	47
BILAG 10 – DRIFTSJOURNAL	48

Stamblad for virksomheden

Stamdata	
Meddelelsesdato	26. januar 2024
Husdyrbrugets adresse	Sønderbyvej 8, 6990 Ulfborg
Ejendomsnummer	181678
Matrikel	53A og 5B, Sdr. Nissum Mark, Sdr. Nissum
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Grønne
CVR-nr./ P-nr./ CHR-nr.	42552984 / 1027382742 / 63622
Husdyrbrugets ejer og driftsansvarlig	Lisbeth Rogowski Rolighed og Klaus Bak Rolighed
Husdyrbrugets telefonnumre	2871 6117
Husdyrbrugets e-mail	lisbethrogowski@hotmail.dk
Ansøgningens skemanummer i Husdyrgodkendelse.dk	241459
Husdyrbrugets konsulent	Nina Laudal Jensen, Søhøjlandets Regnskabskontor, NLJ@SHLRK.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Teknik og Miljø Kirkestræde 11, 7500 Holstebro tm@holstebro.dk Tlf. 96117563
Sagsnummer	09.17.21-P19-10-23
Sagstype	§ 16b miljøtilladelse
Lovhjemmel	Husdyrbruget får et produktionsareal på mere end 100 m ² og en ammoniakemission på mindre end 3.500 kg NH ₃ -N/år og er derfor omfattet af § 16b i Husdyrbrugloven.

Lovhenvisninger

- Husdyrbrugloven (Lovbekendtgørelse nr. 520 af den 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.)
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 2243 af den 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning)

Vær opmærksom på

Emne	Beskrivelse
Udnyttelse	Miljøtilladelsen betragtes som værende udnyttet, når afgørelsen er meddelt. Vilkårene vil være gældende fra meddelelsesdato.
Kontinuitetsbrud	Husdyrbruget er omfattet af reglerne om kontinuitetsbrud.
Retsbeskyttelse	I 8 år efter offentliggørelse er afgørelsen om miljøtilladelse omfattet af retsbeskyttelse.
Samdrift	Husdyrbruget er et selvstændigt husdyrbrug uden forureningsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (samdrift).
Dispensationer	Miljøtilladelsen indeholder dispensation til følgende afstandskrav: <ul style="list-style-type: none">• Afstand fra ny kvægstald til naboskel• Afstand fra ny kalveplads til naboskel• Afstand fra ny plansilo til naboskel <p>Naboer, der matrikulært grænser op til det ansøgte, bedes være særlige opmærksomme på muligheden for at komme med bemærkninger.</p>
Andre love og tilladelser	<p>Denne miljøtilladelse omfatter ikke andre tilladelser.</p> <p>Gyllebeholderen på 2.500 m³ ligger jf. matrikelkort delvist på anden mands grund (matrikel 4b Sdr. Nissum Mark, Sdr. Nissum). Der er d. 16.08.2004 meddelt dispensation for afstandskrav fra gyllebeholder til naboskel, således gyllebeholderen kunne placeres i en afstand af 10 m til naboskel (matriklerne 4b og 6a Sdr. Nissum Mark, Sdr. Nissum).</p> <p>Der kan forekomme afvigelser mellem skels placering på et matrikelkort og dets faktiske placering. En praktiserende landinspektør kan slå de nøjagtige skelgrænser fast.</p> <p>Miljøtilladelsen omfatter etablering af ny kostald og drivgang, der kræver en byggetilladelse inden etablering. Der skal ansøges igennem Byg og Miljø.</p> <p>I forbindelse med byggetilladelsen skal der ansøges om håndtering af tag- og overfladevand fra den nye kostald med drivgang. Der kan ansøges gennem Byg og Miljø.</p> <p>Miljøtilladelsen omfatter etablering af ensilagesilo og møddingsplads. Etableringen kræver ikke en byggetilladelse, men du skal orientere kommunen, når byggeriet er etableret for at opdatere BBR registeret. Det kan du gøre på bbr@holstebro.dk.</p>

Emne	Beskrivelse
Samtidig i afgørelser	Der er ikke søgt om andre tilladelser eller godkendelser, afledt af Miljøbeskyttelsesloven, i forbindelse med ansøgning om miljøtilladelse.
Generelle afstandskrav og særligt afstandskrav til dræn	<p>Du skal være opmærksom på, at de generelle afstandskrav skal overholdes, herunder afstandskrav til dræn på 15 meter. Det betyder, at alle dræn skal sløjfes i en afstand på minimum 15 meter fra staldbygninger og opbevaringsanlæg. Dette gælder både nye og eksisterende bygninger og anlæg.</p> <p>For at sikre, at alle drænledninger er sløjfet, anbefaler vi, at der graves en rande i 1,5 meters dybde i en afstand på 15 meter omkring anlægget. Alternativt kan drænledninger lægges i lukkede rør.</p>

Sagsresumé

Hvad drejer sagen sig om

Ansøgningen omfatter overgang til stipladsmodel i eksisterende stalde, etablering af en ny kvægstald, ny drivgang, ny plads til kalvehytter, tilbygning til ensilagesilo og etablering af en ny møddingsplads på husdyrbruget på Sønderbyvej 8, 6990 Ulfborg. Holstebro Kommune har modtaget ansøgningen den 28. september 2023.

I forbindelse med sagsbehandlingen har der været særligt fokus på:

- Dispensation fra naboskel.

Offentliggørelse

Udkast til miljøtilladelse har været i 2 ugers høring i perioden fra den 11. januar 2024 til den 25. januar 2024.

Afgørelse om miljøtilladelse

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, meddeler Holstebro Kommune hermed miljøtilladelse til det ansøgte produktionsareal på i alt 2.634 m², på husdyrbruget matr.nr. 53A og 5B, Sdr. Nissum Mark, Sdr. Nissum, beliggende Sønderbyvej 8, 6990 Ulfborg.

Miljøtilladelsen omfatter overgang til stipladsmodellen i eksisterende stalde, således der opnås en større fleksibilitet til sammensætningen af besætningen. Desuden ønskes der at opføre en ny kostald med et produktionsareal på 1.200 m². Denne skal hænge sammen med eksisterende stald via en drivgang, der også ønskes opført. Drivgangen er medregnet i den nye stalds produktionsareal. I tilknytning til den nye kostald ønskes der at etablere en ny plads til kalvehytter med et produktionsareal på 100 m² samt en ny møddingsplads. Nuværende møddingsplads omdannes til vaskeplads. Slutteligt ønskes der at udvide ensilagesiloerne.

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, før ændringen er anmeldt eller godkendt af Holstebro Kommune.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenlig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet. Sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, hvis vilkårene i denne miljøtilladelse overholdes.

På Holstebro Kommunes vegne

Line Møller Vestergaard
Miljømedarbejder

Miljøtilladelsens vilkår

Basisoplysninger

Dokumentation

1. Denne § 16b miljøtilladelse betragtes som udnyttet, når afgørelsen er meddelt. Ved meddelelsesdato ophæves § 11 miljøgodkendelse af 19. juni 2013.
2. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i miljøtilladelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne miljøtilladelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne miljøtilladelsens vilkår. Følgende dokumentation for de seneste fem år skal på forlangende kunne fremvises for tilsynsmyndigheden ved miljøtilsyn:
 - dokumentation for produktionsarealets størrelse og placering i de enkelte staldafsnit (f.eks. i form af oversigtstegninger eller beregninger for hver stald)
 - dokumentation for håndtering og bortskaffelse af affald
 - driftsjournaler (jf. Bilag 10 – Driftsjournal)

Ansøger og ejerforhold

4. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter, at ændringen har fundet sted.

Indretning og drift

Det ansøgte produktionsareal

5. Produktionsareal, dyretyper og staldindretning skal være i overensstemmelse med følgende skema:

Staldanlæg	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Stald (2)	Alle kvæg	Dybstrøelse	77
		Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	851
Stald (10)	Alle dyr	Dybstrøelse	406
Stald (5) (NY) inkl. drivgang (NY)	Alle kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	1.000
		Dybstrøelse	200
Kalveplads (NY)	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse	100
I alt			2.634

Anlæg og bygninger

Opbevaring af husdyrgødning

6. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jf. Bilag 10 – Driftsjournal.
7. Der må ikke placeres markstakke med komposteret dybstrøelse på lavbundsarealer. Lavbundsarealer fremgår af Bilag 3 – Lavbundsarealer.
8. Der ønskes at etablere en ny fast plads med afløb på 600 m² øst for den nye stald. Af denne er det 200 m², der må anvendes til opbevaring af husdyrgødning.

Ensilageanlæg og opbevaring af ensilage i markstak

9. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skrånede mod vandløb og søer. Markstakke må ikke placeres på lavbundsarealer.
10. Der skal føres journal over placering af ensilagemarkstakke på kort. Ensilagemarkstakke skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år og ikke på samme sted indenfor 5 år.
11. Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares som anden ensilage eller som husdyrgødning. Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.
12. Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder boringer til markvanding	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse	100 meter

BAT - Bedste Tilgængelige Teknik

13. I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmatten altid er tør i overfladen.

Beliggenhed og landskabelige hensyn

14. Der skal stedse vedligeholdes skærmende beplantning omkring husdyrbruget jf. Bilag 5 – Beplantning omkring husdyrbruget. Det vil sige, at der skal genplantes, hvis planter går ud, og at der renholdes for ukrudt omkring planterne, i et omfang, så træernes vækst ikke hæmmes.
15. Etablering af ny ensilagesilo (8) skal foregå på en måde, der ikke beskadiger eksisterende beplantning langs siloen. Skulle dette alligevel ske, skal beplantningen genskabes.

16. Nyanlæg skal etableres i lignende materialer og farver som eksisterende bebyggelse.

Lugt

Rengøring af staldanlæg

17. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder rene stalde og fodringsanlæg.

Øvrige gener

Handleplaner ved uforudsete gener

18. Hvis Holstebro Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, flue-, støv-, og/eller lysgener er væsentlige og større, end der forventes i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handleplan og eftervise, at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune. Er kravene ikke overholdt kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

19. Transport til og fra husdyrbruget skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.

20. Af hensyn til omboende må den daglige transport kun finde sted i tidsrummet mellem kl. 07:00 - 18:00. Sæsonbetonet transport samt enkeltstående transporter kan i rimeligt omfang foregå uden for dette tidsrum.

Støj

21. Husdyrbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelses opholdsareal, må ikke overskride grænseværdierne i nedenstående tabel. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder.

Dag	Tidsrum	Reference	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 time	45
Alle dage	22-07	0,5 time	40
Maksværdi (LpAmax)	22-07	-	55

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Vilkåret omfatter al støj fra husdyrbruget, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkåret gælder al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

22. Hvis der skulle opstå gener for de omkringboende, kan tilsynsmyndigheden kræve, at husdyrbruget skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentation skal sendes til kommunen sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som angivet i "Miljømåling – ekstern støj" af et støjlaboratorium, der er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for husdyrbrugets grund og under de mest støj belastede driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

Støv

23. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal. Væsentlighed skønnes af Holstebro kommune. Jf. desuden vilkår om handleplaner.

Restvand og spildevand

24. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.
25. Bortledning af tagvand fra vestsiden af eksisterende stald (2) og fra ny stald (5) skal afledes i et tæt og lukket system, så restvand eller husdyrgødning ikke kan trænge ind i drænsystemet.

Fluegener

26. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Retningslinier for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr).

Driftsforstyrrelser eller uheld

27. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og den skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret, som minimum en gang årligt.
28. Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip.
29. Beredskabsplanen skal kunne udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed ved uheld, forurening, brand og lignende.

Klima og ressourcer

Miljø- og ressourcestyring

30. Husdyrbruget skal minimum en gang årligt føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.
31. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.
32. Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:
 - Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
 - Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
 - Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til besparelser.
 - Reparations- og vedligeholdelsesplaner
 - Affaldsreducerende tiltag.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Basisoplysninger

Dokumentation

Der er stillet vilkår om, at denne § 16b miljøtilladelse betragtes som udnyttet, når afgørelsen er meddelt. Dette begrundes med, at der er tale om en overgang til stipladsmodellen i eksisterende stalde. Ved meddelelsesdato ophæves derfor den eksisterende miljøgodkendelse.

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i miljøtilladelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt at husdyrbruget skal kunne dokumentere, at vilkårene i denne miljøtilladelse er overholdt.

For at Holstebro Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

For at sikre, at vilkårene i denne tilladelse overholdes, har den drifts- og miljøansvarlige pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om vilkårene for den del af driften, som de arbejder med.

Indretning og drift

Det ansøgte produktionsareal

Tabel 1 angiver de ansøgte produktionsarealer med tilhørende staldsystemer og miljøteknologier:

Tabel 1: Produktionsareal og miljøteknologi.

Staldanlæg	Dyretype og staldsystem	Størrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Miljøteknologi*
Stald (2)**	Alle kvæg Dybstrøelse	1.680	77	Ingen.
	Alle kvæg Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb		851	Ingen.
Stald (10)	Alle dyr Dybstrøelse	698	406	Ingen.
Stald (5), inkl. drivgang	Alle kvæg Dybstrøelse	1.812	200	Ingen.
	Alle kvæg Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb		1.000	Ingen.
Kalveplads (3)	Kalve (under 6 mdr.) Dybstrøelse	127	100	Ingen
		4.248	2.634	

* Vedr. miljøteknologi og vurdering af BAT (Bedste anvendelige teknologi) henvises til senere afsnit med uddybende beskrivelse.

** Numrene henviser til anlægsnumrene i figur 1 samt bilag 2.

Husdyrbruget er tidligere miljøgodkendt efter dagældende husdyrlov.

- Produktionsarealet i nudrift er fastsat ud fra opmåling af eksisterende staldarealer.
- Produktionsarealet i 8-årsdrift er fastsat ud fra opmåling af eksisterende staldarealer.

Den eksisterende miljøgodkendelse af den 19. juni 2013 erstattes ved meddelelse af denne miljøtilladelse.

Anlæg og bygninger

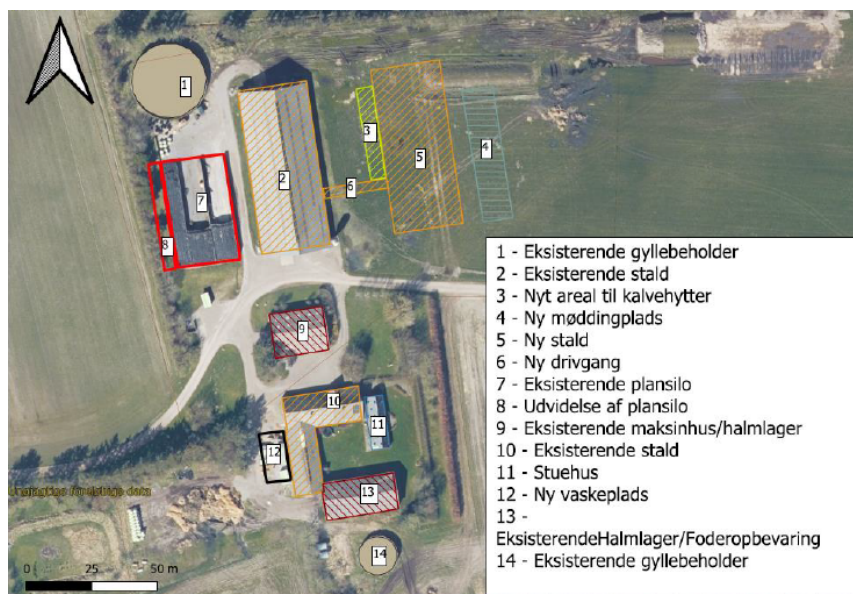
I forbindelse med miljøtilladelsen etableres en ny kvægstald med en drivgang, der giver adgang til eksisterende kvægstald. Langs vestsiden af den nye kvægstald etableres der en ny plads til kalvehytter, og på østsiden af kvægstalden etableres en ny møddingsplads. Den eksisterende plansilo udvides mod vest, og den eksisterende møddingsplads ændres til en vaskeplads.

Der er stillet vilkår om, at nybyggeri skal etableres i lignende materialer som eksisterende bebyggelse eller i mørke farver (ikke-reflekterende materialer).

Nye og eksisterende stalde og anlæg fremgår af nedenstående Tabel 2 og **Error! Reference source not found.** samt Bilag 2 – Situationsplan.

Tabel 2: Oversigt over stalde og anlæg med størrelser.

Nummer	Anlæg	Størrelse
1	Gyllebeholder	2.500 m ³
2	Stald	1.680 m ²
3	Kalvehytter (ny)	127 m ²
4	Møddingsplads (ny)	600 m ²
5	Stald (ny)	1.812 m ²
6	Drivgang (ny)	
7	Plansilo	1.025 m ²
8	Plansilo (ny)	126 m ²
9	Maskinhus/halmlager	
10	Stald	698 m ²
11	Stuehus	
12	Vaskeplads (ny)	170 m ²
13	Halmlager/foderopbevaring	
14	Gyllebeholder	700 m ³

Figur 1 - Situationsplan for husdyrbruget

Opbevaring af husdyrgødning

Flydende husdyrgødning

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 5.267 m³ gylle årligt samt ca. 1.050 m³ afløb fra ensilagepladser, møddingsplads, kalveplads og vaskevand, svarende til en opsamlet mængde på ca. 6.317 m³.

I nedenstående tabel angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Tabel 3: Gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Beholderkontrol	Kapacitet (m ³)
Gyllebeholder (1)	2004	2014 (10 års)	2.500
Gyllebeholder (14)	1987	2019 (5 års)	700
Samlet opbevaringskapacitet			3.200

Husdyrbruget skal mindst råde over 9 måneders opbevaringskapacitet. På husdyrbruget er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til ca. 6 måneders produktion. Allerede i nudrift afsættes gylle til tredje mand. I ansøgt drift vil den ekstra kapacitet, der mangles, blive opfyldt ved at leje kapacitet. Der vil på tilsyn blive fulgt op på kapaciteten af de lejede beholdere. Det vurderes derfor, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet og der stilles ikke yderligere vilkår.

Fast husdyrgødning

Der forventes en produktion af dybstrøelse på ca. 270 t svarende til ca. 459 m³. Der ansøges om at etablere en plads med fast bund og afløb på 600 m², hvoraf 200 m² skal bruges til opbevaring af fast gødning fra produktionen (møddingsplads). Der er stillet vilkår til dette. Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på møddingsplads eller som kompost i markstak. Hovedparten af dybstrøelsen er komposteret og udbringes direkte til udspreddning eller lægges i markstak. Kalvemøget lægges på møddingspladsen.

For at sikre mod udsivning til vandmiljøet er der stillet vilkår om, at dybstrøelse ikke må placeres på lavbundsarealer.

Der gøres opmærksom på, at fast gødning, foderrester og brugt strøhalm/oprensingsmateriale mv. må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i Husdyrgødningsbekendtgørelsen for opbevaring af kompost i markstakke.

Der stilles vilkår om, at dette skal opbevares på godkendt opbevaringsanlæg f.eks. ensilagesilo, møddingsplads, container beregnet til mødding, gyllebeholder eller udbringes direkte på udbringningsarealer i overensstemmelse med gældende regler.

Ensilageanlæg og opbevaring af ensilage i markstak

I forbindelse med den nuværende drift opbevares græs- og majsensilage i på eksisterende ensilagesiloer på 1.025 m² og i markstakke. Der ansøges om etablering af en ny ensilagesilo på 126 m². Efter udvidelsen skal ensilagen overvejende opbevares på de planlagte ensilagepladser på i alt 1.151 m². I forbindelse med etablering af ny møddingsplads på 200 m² laves der en plads med fast bund og afløb på i alt 600 m². Det er tiltænkt at denne plads også kan bruges til opbevaring af ensilage.

Afhængigt af udbyttet de enkelte år, kan der forekomme år, hvor udbyttet er så stort, at det også er nødvendigt at opbevare ensilagen i markstak. Oplag af ensilage i markstak kan medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme ensileringsareal år efter år. Jf. BREF-dokumentet er det BAT at placere eksempelvis kompostmarkstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til natur og vandmiljø reduceres. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne sammenhæng er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke.

Der stilles derfor vilkår om, at ensilage oplagt i markstak skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år og ikke på samme sted indenfor 5 år. Herudover stilles vilkår om, at der skal føres en journal over placering af ensilagestakke på kort. Kortet skal opbevares i 5 år.

Desuden stilles vilkår om, at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og opbevares som fast husdyrgødning. Endvidere stilles vilkår om, at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

I forbindelse med ensilering, etablering af ensilagemarkstakke og efterfølgende foderafhentning og eventuel foderblanding, kan der desuden forekomme lugt- og støjgener, hvilket kan være til gene for omboende. For at sikre omboende mod støj- og lugtgener fra ensilagemarkstakke og håndtering af ensilage, er der stillet vilkår om, at ensilagestakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Tabel 4: Afstandskrav ved ensilageopbevaring i markstak.

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej eller privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse	100 meter

For at sikre vandmiljø mod forureningsrisiko ved håndtering og opbevaring af ensilage, er der stillet vilkår om, at ensilage ikke må placeres på arealer, der skråner mod vandløb og søer. Ligeledes må ensilage ikke placeres på lavbundsarealer.

Lavbundsarealer fremgår af Bilag 3 – Lavbundsarealer.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage.

BAT (Bedste Tilgængelige Teknik)

Valg af BAT-teknologi for produktionsarealerne

Ved tilladelse af husdyrbrug med ammoniakemission over 750 kg NH₃-N/år skal der foretages en vurdering af, om husdyrbruget anvender teknologi, der svarer til "Bedste Tilgængelige Teknik" - BAT.

Bedste tilgængelige teknik for en række områder er beskrevet i EU's BAT notat (BREF-dokumentet) for svin og fjerkræ. Miljøstyrelsen har derudover fastlagt en række vejledende emissionsniveauer for ammoniak, som vurderes at kunne opnås ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

BAT-kravet ift. husdyrbrugets ammoniakemission skal være overholdt, og der skal være en beskrivelse af hvilken teknologi, der anvendes for at overholde kravet. BAT-kravet til ammoniakemissionen er for husdyrbrug formuleret som en emissionsfaktor pr. produktionsarealenhed, og er denne overholdt ved brug af en bestemt teknologi, beskrives denne teknologi.

Det er således tilstrækkeligt for ansøger at nævne andre valgmuligheder, der kunne være og begrunde fravalget af disse. Der er ikke i husdyrbruglovgivningen krav om at komme længere ned end det BAT-niveau, der er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Bedste tilgængelige teknik vurderes ud fra tilgængelighed, driftsstabilitet, proportionalitet og omkostningseffektivitet. Dette betyder bl.a., at teknologien maksimalt må koste 1 % af produktionsomkostningerne og maksimalt 100 kr./kg sparet N for, at Holstebro Kommune vurderer teknologien som omkostningseffektiv.

BAT-teknologi

Der stilles vilkår om, at staldene skal etableres og drives med de indretninger, staldsystemer og miljøteknologier, der er ansøgt om. Vilkåret er stillet for at sikre, at husdyrbrugets ammoniakemission reduceres til et niveau, der svarer til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

I den nye stald (5) bliver størstedelen af produktionsarealet (1.000 m² ud af 1.200 m²) etableret med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb. De resterende 200 m² bliver med dybstrøelse.

Der stilles vilkår om, at der i alle dybstrøelsesafsnit skal strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen, da det reducerer ammoniakfordampningen. Hvis der strøs tilstrækkelige mængder materiale for at sikre, at overfladen altid er tør, betragtes dybstrøelse som BAT.

BAT-emissionsgrænseværdier for ammoniak

Ansøger har principielt frit teknologivalg, men ansøger skal godtgøre, at valget af teknologier sikrer en ammoniakemission, der svarer til det beregnede BAT niveau.

Af BAT beregningerne i [Husdyrgodkendelse.dk](https://www.miljostyrelsen.dk/temaer/husdyrgodkendelse) fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre i henhold til Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier.

Den ansøgte totale udledning er 3.290 kg NH₃-N/år og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau, som er 3.290 kg NH₃-N/år.

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til Husdyrbrugloven, Miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser.

Der stilles vilkår, som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lagre overholder kravet om anvendelse af BAT.

Husdyrbrugets beliggenhed og landskabelige hensyn

Lokalisering og planmæssige forhold

Husdyrbruget ligger cirka 7 kilometer nordvest for Ulfborg, 1.300 meter syd for sommerhusområdet Nørhede, 700 meter øst for Husby Klitplantage, og 280 meter syd for Sønder Nissum by, som ikke er omfattet af byzone eller lokalplan, men i kommuneplanrammen udlagt til boligområde, erhvervsområde og område til offentlige formål i landzone.

Husdyrbruget beliggenhed fremgår af Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed. Planmæssige forhold fremgår af Bilag 2 – Situationsplan.

Tabel 5: Lokalisering og planmæssige forhold.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste nabo, byzone m.v.:	Afstand
Nærmeste nabobeboelse [Sønderbyvej 6, 6990 Ulfborg] (krav 50 meter)	120 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone-sommerhusområde [Nørhede Sommerhusområde] (krav 50 m)	1.300 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende [Sdr. Nissum by] (krav 50 m)	300 m

Afstand fra hele husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg til naturområder:	Afstand
Kategori 1-natur (krav 10 m) Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende <u>inden for</u> internationale naturbeskyttelsesområder	>2.000 m
Kategori 2-natur (krav 10 m) Ammoniakfølsomme naturtyper, beliggende <u>uden for</u> internationale naturbeskyttelsesområder	>2.000 m

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m)	
- ny kostald	35 m
- ny møddingsplads	63 m
- ny kalveplads	56 m
- ny ensilagesilo	64 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m)	
- ny kostald	790 m
- ny møddingsplads	810 m
- ny kalveplads	785 m
- ny ensilagesilo	750 m
Vandløb, grøft, dræn og søer >100 m ² (krav 15 m)	
- ny kostald	20 m
- ny møddingsplads	32 m
- ny kalveplads	28 m
- ny ensilagesilo	50 m
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m)	
- ny kostald	21 m
- ny møddingsplads	26 m
- ny kalveplads	46 m
- ny ensilagesilo	28 m

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m) - ny kostald - ny møddingsplads - ny kalveplads - ny ensilagesilo	> 25m
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) - ny kostald - ny møddingsplads - ny kalveplads - ny ensilagesilo	64 m 77 m 90 m 88 m
Naboskel (krav 30 m) - ny kostald - ny møddingsplads - ny kalveplads - ny ensilagesilo	19 m 32 m 24 m 10 m

Dispensationer

Eksisterende stald (2) og eksisterende ensilagesiloer (7) overholder ikke afstandskrav til naboskel. Dispensation til dette er givet i § 11 Miljøgodkendelse af d. 19. juni 2013. Den store gyllebeholder (1) overholder ligeledes ikke afstandskrav til naboskel. Der er givet dispensation til dette d. 16. august 2004 af daværende Ulfborg-Vemb Kommune.

Dispensation vedr. afstand til naboskel fra ny kostald (5)

Afstanden fra den nye kostald (5) til naboskel er ca. 19 meter. Der er tale om naboskel mod åben mark. Afstandskravet i Husdyrbruglovens § 8 er 30 meter og afstandskravet er derfor ikke overholdt.

Ansøger har søgt om dispensation. Ansøger har redegjort for at det ikke er muligt at placere stald (5) så afstandskravene overholdes:

”Stald (5) ønskes etableret inden for 30 meter fra naboskel (18 meter) og er placeret mellem vejen og naboskel, på linje med stald (2). Dette valg er baseret på ønsket om at opretholde symmetri på gården og opretholde en ensartet struktur og organisation. Symmetri kan have praktiske fordele, såsom lettere overvågning af dyr og mere effektiv brug af ressourcer.

Etablering af en drivgang mellem staldene er afgørende for at flytte dyr sikkert og effektivt. Dette bidrager til både dyrevelfærd og arbejdssikkerhed. Hvis stalden placeres mere end 30 meter fra nabo-skel, kan det medføre betydelige udfordringer med hensyn til dyretransport og driftseffektivitet.

Desuden, hvis den nye stald (5) placeres på den anden side af vejen for at overholde afstandskravene, vil bygningssettet til dyrene ikke være samlet. Dette kan resultere i logistiske udfordringer med hensyn til staldstyring og vedligeholdelse. En sammenhængende bygningsstruktur giver mulighed for mere effektiv drift og tilsyn med dyrene. Holstebro Kommune vurderer, at gener for naboer ikke øges væsentligt på baggrund af opførelse af den nye stald (5).”

Holstebro Kommune vurderer, at gener for naboer ikke øges væsentligt på baggrund af etablering af ny kvægstald (5).

Holstebro Kommune meddeler hermed dispensation jf. § 9 i Husdyrbrugloven.

Dispensation vedr. afstand til naboskel fra ny kalveplads (3)

Afstanden fra den nye kalveplads (3) til naboskel er ca. 24 meter. Der er tale om naboskel mod åben mark. Afstandskravet i Husdyrbruglovens § 8 er 30 meter og afstandskravet er derfor ikke overholdt.

Ansøger har søgt om dispensation. Ansøger har redegjort for at det ikke er muligt at placere kalvepladsen så afstandskravene overholdes:

”Placeringen af kalvepladsen (3) er også baseret på hensynet til den nye stalds placering. En nærmere placering gør det lettere at håndtere og pleje kalve samt at fjerne gødning, hvilket kan bidrage til at opretholde et rent og sundt driftsmiljø.

Søgning om dispensation for stald (5) og kalveplads (3) er derfor begrundet ud fra hensyn til symmetri, effektiv drift og dyrevelfærd. Dette kan hjælpe med at opretholde en bæredygtig og effektiv landbrugsdrift samtidig med at tage hensyn til landskabspåvirkning.”

Holstebro Kommune vurderer, at gener for naboer ikke øges væsentligt på baggrund af etablering af ny kalveplads (3).

Holstebro Kommune meddeler hermed dispensation jf. § 9 i Husdyrbrugloven.

Dispensation vedr. afstand til naboskel fra ny ensilagesilo (8)

Afstanden fra den nye ensilagesilo (8) til naboskel er ca. 10 meter. Der er tale om naboskel mod åben mark. Afstandskravet i Husdyrbruglovens § 8 er 30 meter og afstandskravet er derfor ikke overholdt.

Ansøger har søgt om dispensation. Ansøger har redegjort for at det ikke er muligt at placere ensilagesiloen så afstandskravene overholdes:

”I forbindelse med ansøgningen om at udvide den eksisterende plansilo (7) med plansilo (8), er det ikke muligt at overholde afstandskravet på 30 meter til naboskel.

Der er en eksisterende stald mod øst, en vej mod syd og en gyllebeholder mod nord, hvilket begrænser mulighederne for at udvide plansiloen i en anden retning. Dette skaber en udfordring med hensyn til at overholde afstandskravet til naboskel.

Bevaring af den eksisterende gårdsstruktur er også en vigtig overvejelse. At udvide plansiloen på det nuværende sted kan bidrage til at opretholde en effektive drift og optimal udnyttelse af de tilgængelige ressourcer.

Praktisk placering spiller en væsentlig rolle i forbindelse med landbrugsdrift. Den valgte placering af plansilo (8) kan være mere praktisk i forhold til den daglige drift, herunder lettere adgang til foder, transport og opbevaring af afgrøder.”

Holstebro Kommune vurderer, at gener for naboer ikke øges væsentligt på baggrund af opførelse af den nye ensilageplads (8).

Holstebro Kommune meddeler hermed dispensation jf. § 9 i Husdyrbrugloven.

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget ud over de meddelte dispensationer opfylder afstandskravene Husdyrbrugloven, jf. §§ 6 - 8 samt Husdyrgødningbekendtgørelsens §§ 4 og 5.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Husdyrbruget ligger i landskabskarakterområdet "Nissum Fjord – Husby Sø" på grænsen til Klitlandskab Vesterhavet. Området er beskrevet i Holstebro Kommunes landskabskarakteranalyse som følger:

"Landskabets karakter knytter sig i høj grad til afvanding og opdyrkning af de store lavbundsflader, der omgiver svagt markerede bakkeøer med små landsbyer og spredt beliggende gårde. Landskabets udtryk er dermed præget af samspillet mellem flade, ubebyggede og meget åbne dyrkningsflader og et let hævet terræn med bebyggelse og en mere udbredt hegnstruktur. Disse karaktertræk skaber en overvejende enkel landskabskarakter, hvor oplevelsen af landskabet i høj grad er præget af vidtrækkende udsigter på tværs af landskabet. Udsigterne er med få undtagelser præget af vindmøller, der står i og især uden for landskabsområdet. Landskabet er de fleste steder kendetegnet ved en middel skala, men på de store lavbundsflader, hvor bevoksningen er meget begrænset, opleves skalaen stor - f.eks. engområdet mellem Stabyvej og Nissum Fjord. På bakkeøerne skaber hegnstrukturen en rumlig afgrænsning i landskabet, der sammen med bebyggelsen understreger landskabets middel skala. Generelt begrænser den ustrukturerede bevoksning af træer og buske kun i mindre grad udsigterne. Der er ikke afgrænset nogen delområder, hvor landskabskarakteren vurderes anderledes."

Anbefalingerne for landbrugsbyggeri i området lyder som følgende:

"Der bør generelt være opmærksomhed på, at højt eller på anden måde markant byggeri kan blive synligt over meget store afstande i dette flade landskab.

Det vurderes muligt at indpasse nyt landbrugsbyggeri i middel til stor skala. Nyt byggeri bør opføres i tilknytning til eksisterende driftsbygninger, og der bør lægges vægt på, at den samlede bygningsmasse fremstår harmonisk i landskabsbilledet. Lyse bygningsflader bør undgås, da de vil fremhæve byggeriet over store afstande."

Nye bygninger og anlæg

I forbindelse med denne ansøgning vil der være bygningsmæssige ændringer. Der etableres en ny kvægstald (5) på 1.812 m². Det planlagte byggeri vil blive udført med samme bygningsprofil (benhøjde og taghældning) som den eksisterende kostald og vil blive opført i tilsvarende materialer. Den nye stald bliver placeret parallelt med eksisterende stald i en afstand af 26 m, og disse bliver forbundet via en drivgang. Stalden bygges dermed sammen med eksisterende byggeri.

Langs vestsiden af den nye kvægstald (5) og dermed mellem den nye og eksisterende stald etableres en ny plads til kalvehytter (3) med et samlet areal på 127 m² og på østsiden af stald (5) etableres en ny møddingsplads (4) med et samlet areal på 600 m², hvoraf 200 m² skal anvendes til møddingsopbevaring.

For at få mere plads til ensilage og minimere mængden af markstakke, ønskes der også en udvidelse (8) af eksisterende plansilo (7). Plansiloen vil få en udvidelse på +3 meter mod læhegn og silovæggen vil blive 2,5 meter, ligesom som eksisterende. Eksisterende endevæg på 1,30 meter videreføres også.

Anlæggets placering i landskabet og beplantning

Husdyrbruget ligger øst for Husby Klitplantage og syd for Sdr. Nissum By. Husdyrbruget ligger i et område med flere landbrug. Længere mod nord ligger Nørhede sommerhusområde. Placeringen af husdyrbruget fremgår af Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed.

Husdyrbruget ligger i et overvejende fladt terræn. Ejendommen er afskærmet af beplantning fra nord, øst og vest. Sønderbyvej, der er en offentlig vej, går igennem ejendommen, hvor plansiloer (7 og 8), gyllebeholder (1), møddingsplads (4), eksisterende kvægstald (2) og den nye kvægstald (5) ligger nord for Sønderbyvej, mens lader (9 og 13), stuehus (11) og dybstrøelsesstald (10), samt gyllebeholder (14) ligger syd for Sønderbyvej. Ejendommen er ikke afskærmet af beplantning langs Sønderbyvej.

550 meter vest for ejendommen løber landevejen Klitvej. Mellem Klitvej og husdyrbruget er der op til flere læhegn, og det vurderes, at der ikke er indsiget til husdyrbruget fra klitvej. 525 meter øst for ejendommen løber vejen Engvej. Det vurderes, at ejendommen vil være delvist synlig fra Engvej, da der kun er enkelte læhegn mellem vejen og husdyrbruget.

Det vurderes, at eksisterende beplantning giver en tilstrækkelig afskærmning af ejendommen. Der er derfor stillet vilkår om, at eksisterende beplantning jf. Bilag 5 – Beplantning omkring husdyrbruget, skal bevares og stedse vedligeholdes. Dette gælder også ved udvidelsen af eksisterende plansilo, hvilket der også er stillet vilkår til.

Der stilles vilkår om, at nyanlæg skal etableres i tilsvarende materialer og farver, for at sikre tilpasning til de eksisterende bygninger og det omkringliggende landskab.

Udpegninger og beskyttelseslinjer

Der er foretaget en konfliktsøgning for udpegninger og beskyttelseslinjer, en oversigt kan ses i Bilag 4 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser ved og omkring anlæg.

Kirkeaftalezoner og særligt værdifulde kulturmiljøer

Husdyrbruget ligger delvist inden for kirkeaftalezone 3, og dermed også inden for særligt værdifulde kulturmiljøer. Bilag 6 viser husdyrbrugets placering ift. kirkeaftalezoner. Som det fremgår af bilaget, ligger den nye stald (5) ikke i kirkeaftalezone 3. Den eksisterende stald (2) og den nye stald (5) er under 12,5 meter i højden og det vurderes ikke at have indvirkning på ind- og udsyn til Sdr. Nissum kirke, da den nye stald opføres i tilknytning til eksisterende stald i samme højde, og bliver dermed en del af den eksisterende bygningsmasse. Nyetableringen inden for kirkeaftalezone 3 omfatter udelukkende udvidelsen af den eksisterende ensilagesilo. Silovæggen er ansøgt til at blive maksimalt 2,5 m høj, og vurderes ikke at have indvirkning på ind- og udsyn til Sdr. Nissum kirke.

Samlet vurdering

Det vurderes, at det ansøgte byggeri er en væsentlig ændring i forhold til eksisterende, da der opføres en ny stald (5) på 1.812 m². Den nye stald opføres i tilknytning til eksisterende, og der er stillet vilkår om, at nyopførelse skal ske i lignende materialer som eksisterende, og husdyrbrugets anlæg vil dermed fortsat fremstå som en samlet enhed.

Der stilles vilkår om, at eksisterende læhegn skal stedse vedligeholdes for at sikre fortsat afskærmning. Der stilles desuden vilkår til genskabelse af de læhegn, som fjernes eller beskadiges ved opførelsen af den nye silo (8), således at husdyrbruget fortsat er afskærmet mod vest. Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil have negativ indflydelse på det omkringliggende landskab, såfremt de stillede vilkår overholdes.

Ammoniak

Ammoniak

Husdyrproduktioner giver anledning til fordampning af ammoniak, som kan påvirke specielt de kvælstoffølsomme naturtyper omkring husdyrbruget. Ved miljøtilladelse af husdyrbrug er der krav til husdyrbrugets tilladte ammoniakpåvirkning af nærliggende naturarealer. Naturarealer er opdelt i tre kategorier i forhold til, hvor følsomme de er over for ammoniak.

Tabel 6: Oversigt over kategorier af natur og beskyttelsesniveau.

Kategori af natur	Tilladt deposition
Kategori 1 (indenfor Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none">• ammoniakfølsomme habitatnaturtyper• § 3 beskyttede heder• § 3 beskyttede overdrev	Maks. totaldeposition, afhængigt af antal husdyrbrug i nærheden (kumulation) 0,2 - 0,7 kg N/ha/år
Kategori 2 (uden for Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none">• § 3 beskyttede heder > 10 ha• § 3 beskyttede overdrev > 2,5 ha• højmoser og lobeliesøer	Maks. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år
Kategori 3 (uden for Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none">• § 3 beskyttede heder, moser og overdrev samt ammoniakfølsomme skove	Maks. merdeposition ≥ 1,0 kg N/ha/år

Kravet til totaldepositionen for kategori 1-natur og for kategori 2-natur er et krav til den maksimale totaldeposition, dvs. den ammoniakdeposition, som stammer fra alle husdyrbrugets stalde og lagre - både det, der vil komme fra det ansøgte, og det, der allerede kommer fra den eksisterende drift. Hvilket krav til den maksimale totaldeposition, der skal stilles for kategori 1-natur, afhænger af antal husdyrbrug, der er i nærheden af området (såkaldt kumulation). Jo flere husdyrbrug i nærheden, jo skærpede krav til den maksimale totaldeposition stilles.

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 eller som er ammoniakfølsom skov. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke som for kategori 1-natur og kategori 2-natur et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen på baggrund af en konkret vurdering kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at blive på 3.290,4 kg NH₃-N/år, hvilket er en meremission på 1634,7 kg NH₃-N/år i forhold til nudrift og 8-års drift.

Samlet ammoniakdeposition siden 2015 (8 år siden)

For at vurdere om den samlede merdeposition af ammoniak, fra driften i 2015 (8 års-drift) til og med det ansøgte projekt, har en negativ virkning på omkringliggende naturområder, er der lavet beregninger i omkringliggende naturområder i Husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne tager udgangspunkt i den produktion som var aktuel for 8 år siden.

Tabel 7: Beregning af ammoniakdeposition på omkringliggende naturområder fra Husdyrgodkendelse.dk

Oversigt af naturpunkter 							
Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§3. SØ	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,2
Kat 3. D	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
Kat 3. C	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,1
Kat 3. B	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Kat 3. A	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
Kat 2. B	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat 2. A	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
kat 1. C	Kategori 1	Ansøger	1	Mk	0,0	0,0	0,0
Kat 1. B	Kategori 1	Ansøger	2	Mk	0,0	0,0	0,1
Kat 1. A	Kategori 1	Ansøger	2	V	0,0	0,0	0,0

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1-natur)

Den beregnede totaldeposition til kategori 1-natur er beregnet til 0,1 kg N/ha/år, kravene for maksimal totaldeposition på kategori 1-natur er derfor overholdt uanset kumulation.

Holstebro Kommune vurderer, at totaldepositionen fra det ansøgte husdyrbrug maksimalt må være 0,7 kg N/ha/år. Den beregnede totaldeposition er beregnet til 0,1 kg N/ha/år, og er dermed overholdt.

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til husdyrbruget er EF-habitatområde nr. 58, Nissum Fjord.

Mindsteafstanden hertil er 1,8 kilometer.

Beregninger i det nærmeste punkt med kortlagt habitatnatur, beliggende 2 km fra ejendommen, viser en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år fra husdyrbruget.

I en afstand af ca. 2,2 kilometer fra ejendommen er kortlagt et mindre område på ca. 1.800 m² med tør hede (naturtype 4030) indenfor Natura 2000-området. Området er gennemgået af Miljøstyrelsen i 2017, hvor der kun blev fundet almindelige arter af hedeplanter. Der er her beregnet en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år.

Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af kvælstofemissionen fra husdyrbruget på de nærmest liggende Natura 2000-områder.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2-natur)

Afstanden til det nærmeste naturområde, der er omfattet af reglerne for kategori 2-natur, dvs. lobeliesø, højmose, større heder eller overdrev udenfor Natura 2000-områder, er ca. 2,6 kilometer.

Der er tale om et overdrev på ca. 3,75 ha beliggende ca. 2,6 kilometer nordøst for husdyrbruget.

Beregninger viser en totaldeposition i dette område på 0,0 kg N/ha/år, og reglerne for kategori 2-natur er dermed overholdt.

Holstebro Kommune venter ingen eller kun en meget begrænset negativ effekt af kvælstofemissionen fra husdyrbrugets drift på de nærmest liggende områder med kategori 2-natur.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3-natur)

Det nærmeste § 3-naturområde i forhold til husdyrbruget, som er omfattet af reglerne for kategori 3-natur, er ca. 577 m² stor sø beliggende ca. 450 meter nordvest for husdyrbruget.

Beregninger viser en ammoniakdeposition på 0,1 kg N/ha/år fra ændringerne (merdeposition både i forhold til 8-års drift og nudrift).

Det nærmeste område med potentielt ammoniakfølsom skov ligger i en afstand af ca. 2,2 kilometer øst for husdyrbruget.

Beregninger viser en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år.

På den baggrund er kriterierne for kategori 3-natur opfyldt, da merdepositionen ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte.

Ifølge beregninger i [Husdyrgodkendelse.dk](https://www.husdyrgodkendelse.dk) er beskyttelsesniveauet for ammoniak overholdt, og der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

Holstebro Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Holstebro Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniakmerdepositionen på kategori 3-natur eller § 3 beskyttet natur, da der i løbet af de sidste 8 år ikke er sket en merbelastning. Naturområderne omkring husdyranlægget kan ses i Bilag 7 – Naturområder omkring anlægget.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det

indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må lide skade.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget:

Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af det ansøgte projekt.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af det ansøgte projekt.

Bæver: Lever i adskillige af kommunens vandløb og søer, men vil ikke blive negativt påvirket af det ansøgte projekt.

Ulv: Forekommer lejlighedsvist forskellige steder i Holstebro Kommune, men vil ikke blive negativt påvirket af det ansøgte projekt.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær husdyrbruget.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær husdyrbruget.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storå og Karup Å, men vil ikke blive negativt påvirket af det ansøgte projekt.

Grøn mosaikguldsmed: Der foreligger to fund af arten i Holstebro Kommune, men arten vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Vandranke: Vokser nær Felsted Kog og i Husby Sø, men i stor afstand fra husdyrbruget.

Gul stenbræk: Holstebro Kommune rummer mindst 3 paludella-væld, hvor arten kan tænkes at forekomme, men den er trods eftersøgninger ikke fundet her i nyere tid.

Samlet vurdering

Det vurderes, at det ansøgte samt husdyrbrugets drift ikke indebærer risiko for negativ påvirkning af bilag IV-arter eller bilag IV-arternes levesteder. Ligeledes vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for bilag IV-arterne.

Lugt

I forbindelse med en miljøgodkendelse skal det ansøgte overholde lovens fastsatte krav til maksimal lugtbelastning (lugtgenegrænser). Lugtgenegrænsen beregnes efter to modeller: Miljøstyrelsens lugtmodel (beregnet i enheden OU_E , Odour Units, og kaldet "Ny") og "FMK-modellen" (beregnes i enheden LE, Lugt Enheder). Den beregningsmetode, der beregner den længste geneafstand, og dermed beskytter de omkringboende bedst, er den genegrænse der skal overholdes.

Der er 3 forskellige lugtgenegrænser – til byzone, til samlet bebyggelse og til enkeltboliger uden landbrugspligt, og disse fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 8: Lovens fastsatte krav til maksimal lugtbelastning.

Områdetype	Miljøstyrelsens lugtmodel "Ny"	FMK-modellen
Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget	15 OU_E/m^3	10 LE/m^3
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Beboelsesbygninger i samlet bebyggelse i landzone	7 OU_E/m^3	3 LE/m^3
Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt sommerhusområde	5 OU_E/m^3	1 LE/m^3

Opfattelsen af lugt kan variere fra menneske til menneske, men helt overordnet, så svarer 1 lugtenhed (OU_E) til grænsen for, hvornår lugten kan erkendes i et laboratorium. Ved 3 OU_E er det muligt at genkende lugttypen som f.eks. svinelugt. Ved 5 OU_E kan lugten med sikkerhed bestemmes, mens lugten ved 10 OU_E er en tydelig lugt, der i tilfælde af f.eks. svinelugt kan opfattes som ubehagelig.

Lugtens udbredelse i nærområdet, afhænger bl.a. af produktionsarealets størrelse, staldtype, dyretype, geografisk placering, ventilationsforhold og øvrige husdyrbrug, der bidrager til kumulation af lugt.

Kumulation af lugt

Kumulation med andre husdyrbrug skal indgå i lugtberegningen, hvis de har en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N/år og ligger nærmere end:

- 300 meter fra eksisterende eller fremtidig byzone- eller sommerhusområde eller i et område i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 300 meter fra beboelsesbygninger i samlet bebyggelse
- 100 meter fra beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugsligt, der ikke ejes af driftsherren.

I denne ansøgning ligger der 1 andet husdyrbrug, der bidrager til kumulation af lugt til Nørhede Sommerhusområde. Kumulation skal derfor medregnes og geneafstanden forøges med 10 %.

Resultater af lugtberegning

I Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregning af geneafstandene til både enkeltbolig, samlet bebyggelse, lokalplanlagt område til offentlige formål og til byzone. Kravene til den maksimale lugtbelastning er jf. lugtberegningen overholdt.

Tabel 9: Lugtberegning fra [Husdyrgodkendelse.dk](https://husdyrgodkendelse.dk).

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Østersøvej 2	0	FMK	112,2	112,2	281	Ja
 Skovbrynet 6	0	NY	302,9	302,9	451,6	Ja
 Sdr. Nissum Mark, Sdr. Nissum	1	NY	437,4	481,1	1361,5	Ja

Lugt fra gyllebeholdere

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da opbevaringslagre er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til f.eks. gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Handleplan

Såfremt, der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune vurderer, at eventuelle klager om lugtgener er væsentlige og større, end der forventes i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handleplan og efter vise, at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune. Er kravene ikke overholdt,

kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående og de fastsatte vilkår, vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener hos omboende.

Øvrige gener

Transport

Transporter til og fra husdyrbruget foregår via Sønderbyvej, som er offentlig vej. Sønderbyvej går igennem husdyrbruget, og der er bygninger både nord og syd for vejen. Der er derfor ikke en reel indkørsel til husdyrbruget.

Transporter forekommer i forbindelse med håndtering af dyr, husdyrgødning, mælk, foder, affald, brændstof mm. Mælketransporter foregår hver anden dag. Afhentning af mælk og levende dyr kan ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner. Andre transporter foregår i dagtimerne og på hverdage.

De daglige transporter vil primært foregå indenfor normal arbejdstid (7:00 – 18:00). Omkring forårs- og høstarbejde vil der på et typisk husdyrbrug være intensiveret trafik på og omkring anlægget. Sæsonbetonet arbejde kan desuden foregå uden for normal arbejdstid.

Ved regulering af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Oversigt over de årlige transporter før og efter udvidelsen fremgår af nedenstående tabel. Antallet af transporter før udvidelse er lavet med udgangspunkt i § 11 miljøgodkendelse af d. 19. juni 2023, der er gældende godkendelse frem til meddelelse af nærværende § 16b miljøtilladelse.

Tabel 9: Oversigt over antallet af årlige transporter.

Formål med transporter	Type	Antal før udvidelse	Antal efter udvidelse	Ændring
Indkøbte foderstoffer	Lastbil	24	24	0
Grovfoder / ensilage	Traktor	120	280	+160
Husdyr til/fra husdyrbruget	Lastbil	24	24	0
Mælketransporter (lastbil)	Lastbil	183	182	-1
Husdyrgødning (flydende)	Traktor	117	300	+183
Husdyrgødning (fast)	Traktor	ukendt	20	
Affald	Lastbil	12	12	0
Andre	Lastbil	12	12	0
Antal transporter i alt		492	854	362

Det samlede antal transporter forventes at stige med 362 dvs. med 73 %. Dette hænger sammen med, at udvidelsen øger produktionsarealet med 97 %. Dette resulterer især i flere gylletransporter og flere transporter i forbindelse med ensilering af græs og majs.

Holstebro Kommune kan regulere visse transporttyper knyttet til husdyrbrugets egne transporter. Der er derfor stillet vilkår om, at transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel for at sikre, at støj ifm. transporter minimeres.

På baggrund af den korte afstand til nærmeste naboer, er der fastsat vilkår om, at den daglige transport kun finder sted indenfor normal arbejdstid i tidsrummet mellem kl. 07:00 - 18:00. Sæsonbetonet transport samt enkeltstående transporter kan i rimeligt omfang foregå uden for dette tidsrum.

Rengøring af offentlig vej

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og hører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet.

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørslens ophør. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

Samlet vurdering

Antallet af transportere forventes at stige med 73 %. Dette skyldes primært, at produktionsarealet stiger til næsten det dobbelte, og der derfor vil være en stigning af gylletransporter og ensilagetransporter.

Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være væsentligt belastende for omgivelserne.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Støj

Anbefalede mindsteafstande mellem en virksomhed og nærmeste nabobeboelse baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold fremgår af Håndbog om Miljø og Planlægning (Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004). Klassifikationen angiver, hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et område for åben og lav boligbebyggelse. Udgangspunktet er, at afstanden skal give en rimelig sikkerhed for, at boligerne ikke udsættes for miljøgener, og at virksomheden ikke efterfølgende mødes med skærpede miljøkrav.

For husdyrbrug med erhvervsmæssigt dyrehold med undtagelse af svineproduktioner (Klasse 6) er den anbefalede mindsteafstand 300 meter.

Støjkilder på husdyrbruget består primært af interne transportere, foderblander, malkeanlæg og snitter. Dette er nuværende støjkilder, og vil ikke ændres i ansøgt drift.

Foderblander

Der vil forekomme støj fra foderblanderen. Denne er aktiv i tidsrummet 7.40-9.30 hver dag. Foderblanding foregår ved de eksisterende plansiloer på pladsen mellem gyllebeholder (1), plansiloer (7) og den eksisterende stald (2).

Malkeanlæg

Malkeanlægget vil være aktivt i tidsrummet 5.00-8.00 og 16.00-19.00. Anlægget er placeret indendørs og vil derfor ikke have nogle væsentlige betydninger ift. Støj.

Snitter

I efteråret vil der i få dage forekomme støj fra markarbejde med selvkørende finsnitter i majs.

Interne transportere

Se vurdering i transportafsnittet.

Tidligere klager og tiltag

Der har ikke tidligere været klager over støj fra husdyrbruget på Sønderbyvej 8.

Handleplan

Der er fastsat vilkår om, at såfremt kommunen vurderer, at der forekommer støjgener, der er væsentligt større, end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der udarbejdes en handleplan og efterwise, at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune. Er kravene ikke overholdt, kan Holstebro Kommune kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser

For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende, fastsættes der vilkår om, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne skal overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøtilladelsen. Det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende, såfremt de stillede vilkår overholdes.

Støv

Støvgener kan forventes i kortere perioder under høstarbejdet. Ligeledes kan der generelt i tørre perioder opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter. Der henvises til god landmandspraksis, at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Der er fastsat vilkår om, at transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel. Vilkåret er stillet for at minimere mulige støj- og støvgener hos de nærmeste omboende.

Transport

Der kan især i tørre perioder forekomme støv fra ejendommen ved færdsel med køretøjer. Der henvises til god landmandspraksis, dvs., at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Handleplan

Der er fastsat vilkår om, at såfremt kommunen vurderer, at der forekommer støvgener, der er væsentligt større, end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der udarbejdes en handleplan og efterwise, at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune. Er kravene ikke overholdt, kan Holstebro Kommune kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for

afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støv fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende. Det vurderes i øvrigt, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig god landmandspraksis og den beskrevne håndtering af foder.

Lys

Ansøger har oplyst, at indendørsbelysning er med natsænkning. Der er udendørs belysning ved stald (2), som tændes med bevægelsessensor. Der forventes at opsætte en lignende lampe på den nye kostald (5). Idet der er nat-/vågebelysning i staldene om aftenen/natten, og udendørs belysning er begrænset, vurderes det, at lys i og uden for driftsanlæggene på husdyrbruget ikke vil udgøre en væsentlig gene for omboende eller for forbipasserende. Der fastsættes således ikke vilkår til begrænsning af lys på husdyrbruget.

Handleplan

Der fastsættes vilkår om, at såfremt der skulle opstå væsentlige gener for omboende eller for forbipasserende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal husdyrbruget via handleplan sikre, at lys ikke er til væsentlig gene for omboende og forbipasserende.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående og det fastsatte vilkår, vurderes det, at lys fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende.

Tag- og overfladevand, restvand og spildevand

Håndtering af tag- og overfladevand, restvand og spildevand samt afløbsforholdene fremgår af nedenstående. Afløbsplan fremgår af Bilag 8 – Afløbsplan (fra ansøgningen). Holstebro Kommune supplerer nedenfor med oversigt over håndtering af tag- og overfladevand, restvand og spildevand samt vurdering i forhold til håndtering af tagvand fra den nye staldbygning (5).

Tag- og overfladevand, restvand og spildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i tabel 10.

Tabel 10: Håndtering af tag- og overfladevand, restvand og spildevand.

Restvandstype	Håndtering
Tagvand fra eksisterende kostald (2)	Ledes via tagrender til samletank og videre til grøft.
Tagvand fra ny stald (5)	Der skal indsendes ansøgning om håndtering af tag- og overfladevand fra stalden i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse.
Tagvand fra øvrige bygninger	Ledes via tagrender til samletank og videre til grøft.

Restvandstype	Håndtering
Afløb fra møddingsplads	Ledes til gyllebeholder via fortank ved kalveplads
Afløb fra ensilageplads	Ledes til gyllebeholder via fortank ved stald (2)
Afløb fra vaskeplads	Ledes til gyllebeholder via fortank ved stald (10)
Afløb fra vask af stalde	Ledes til gyllebeholder via gyllekanaler
Afløb fra malkerum	Ledes til gyllebeholder via gyllekanaler

Tag- og overfladevand

Der etableres ny stald i forbindelse med miljøgodkendelsen. Der skal indsendes ansøgning om håndtering af tag- og overfladevand fra stalden i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse via [Byg og Miljø](#) eller [Holstebro Kommunes Hjemmeside](#).

Det er oplyst i afløbsplanen at tagvand ledes til grøft/dræn, som har udløb i en nærliggende bæk. Der foreligger ikke en udledningstilladelse til dette. Da der ikke er tale om nybyggeri kræves det ikke lovliggjort i forbindelse med denne gennemgang af husdyrbruget. Holstebro Kommune gør dog opmærksom på, at der på et senere tidspunkt kan komme krav om lovliggørelse af denne udledning af tagvand til vandløbet, idet Holstebro Kommune planlægger at ændre praksis på området.

Der stilles vilkår om, bortledning af tagvand fra vestsiden af eksisterende stald (2) og fra ny stald (5) skal afledes i et tæt og lukket system, så restvand eller husdyrgødning ikke kan trænge ind i drænsystemet.

Der stilles vilkår om, at befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger altid skal holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således der ikke opstår risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke vil være væsentlig forureningsrisiko for miljøet i forbindelse med håndteringen af tag- og overfladevand, restvand og spildevand, såfremt de fastsatte vilkår overholdes, og afledningen af vand på husdyrbruget håndteres som beskrevet i denne miljøtilladelse.

Fluegener

Fluer forebygges og bekæmpes ved hyppig udmugning hver 14. dag og rengøring af stalde. Hver sommer bliver der lagt flis i bunden af dybstrøelsen, for at mindske antallet af flueæg og dermed fluebestanden. Hvis der opstår flueproblemer, anvendes godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agro-økologi følges.

Holstebro Kommune fastsætter vilkår om, at der på husdyrbruget skal foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med [retningslinjerne](#) fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

De driftsmæssige, forebyggende tiltag mod fluerne udgør hele fundamentet og er langt den vigtigste del af den indsats, som er nødvendig for at begrænse mængden af fluer på farmen.

Handleplan

Der er fastsat vilkår om, at såfremt kommunen vurderer, at der forekommer fluegener, der er væsentligt større, end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der udarbejdes en handleplan og efterwise, at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune. Er kravene ikke overholdt, kan Holstebro Kommune kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående og de fastsatte vilkår, vurderes det, at fluer på husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende.

Følgenvirkninger

Affald

Alle virksomheder, der producerer affald, er forpligtiget til at sortere deres affald og sikre, at genanvendeligt affald bliver bortskaffet til genanvendelse.

Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres, bortskaffes og registreres iht. Affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende Regulativ for erhvervsaffald i Holstebro Kommune.

Al bortskaffelse af affald skal kunne dokumenteres. Denne dokumentation skal fremvises ved tilsyn og kan f.eks. bestå af fakturaer fra godkendt modtager, kvittering fra genbrugspladsen eller lignende. Liste over godkendte modtagere kan ses på [Energistyrelsens hjemmeside \(affaldsregister\)](#).

Samlet vurdering

På baggrund af beskrivelsen i ansøgningsmaterialet vurderes det, at affaldshåndtering på husdyrbruget ikke vil have væsentlig betydning for omgivelserne og miljøet, såfremt affald håndteres efter gældende regler.

Driftsforstyrrelser eller uheld

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Der er nedenfor foretaget en vurdering af, hvad der vil ske med gyllen, hvis en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk eller en pumpe starter utilsigtet. I analysen er der gjort brug af terrænkort.

Terrænforholdene omkring husdyrbruget fremgår af bilag 9.

I en afstand af cirka 6 meter nord for den store gyllebeholder (2.500 m³) findes en grøft. Der er ikke afvanding fra grøften. Det vurderes, at gyllen fra gyllebeholder (1) vil løbe i grøften nord for gyllebeholderen eller samle sig umiddelbart omkring gyllebeholderen og ensilagepladsen. Ansøger har oplyst, at gyllen vil kunne opdæmmes med jord eller halmballer ved hjælp af traktor med frontlæsser, som forefindes på husdyrbruget. Gyllebeholder (1) er omfattet af 10-års beholderkontrol.

I en afstand af cirka 35 meter sydøst for den lille gyllebeholder (700 m³) findes en grøft, der afvander til dræn. Det er denne grøft, der modtager tag- og overfladevand fra husdyrbruget. Det vurderes, at gyllen fra gyllebeholder (14) vil løbe mod syd på marken, hvor Vestre Landkanal Sdr. Nissum har sit udspring (260 m fra gyllebeholderen), se Bilag 9 – Terrænforhold omkring husdyrbruget. Det er oplyst i ansøgningsmaterialet at der, i tilfælde af et gylleudslip, laves opdæmning med halmballer eller jord syd for husdyrbruget for at hindre, at gyllen løber mod drænedede arealer og Vestre Landkanal, Sdr Nissum. Gyllebeholder (14) er omfattet af 5-års beholderkontrol og der er krav om alarm på beholderen.

Arealet syd for husdyrbruget er ifølge Holstebro Kommunes oplysninger drænet. Det bør sikres, at alle drænbrønde er indtegnet i beredskabsplanen, og der er taget stilling til, hvordan det sikres, at gylle ikke løber i drænbrønde i tilfælde af et gylleudslip.

Holstebro Kommune vurderer, at der på husdyrbruget er taget de fornødne forholdsregler og gjort overvejelser i forhold til at hindre, at et eventuelt gylleudslip forårsager forurening af vandmiljøet.

Beredskabsplan

På baggrund af ovenstående risikovurdering stilles der vilkår om, at husdyrbruget skal have udarbejdet en beredskabsplan, og at denne skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. Der er i forbindelse med ansøgningen indsendt beredskabsplan for husdyrbruget.

For at sikre, at husdyrbrugets beredskabsplan er kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget, stilles der vilkår om, at planen ophænges, hvor den er synlig og tilgængelig. Herudover stilles der vilkår om, at beredskabsplanen løbende holdes opdateret, og minimum én gang årligt.

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til mindre hændelser som eksempelvis oliespild og store såsom eksempelvis gylleudslip og brand.

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget med de stillede vilkår har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere risiko for forurening af miljøet i forbindelse med uheld.

Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger ca. 200 km fra grænsen til Tyskland, som er nærmeste selvstændige nation. Derfor vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget ikke vil have grænseoverskridende virkning.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald kan klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Fristen for at klage over afgørelsen er den **23. februar 2024**.

Klagen skal sendes digitalt via [klageportalen](#). Du kan logge ind med NemID eller mitID. Det koster et gebyr at få behandlet klagen. Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Holstebro Kommune, der sender anmodningen videre til klagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

Aktindsigt

Vi gør opmærksom på, at du har ret til aktindsigt i sagen. Du kan få aktindsigt ved at henvende dig til Holstebro Kommune på tm@holstebro.dk.

Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Lisbeth Rogowski Rolighed og Klaus Bak Rolighed, Sønderbyvej 8, 6990 Ulfborg (ansøger)

Orientering om meddelelse af miljøtilladelse er sendt til:

- Nina Laudal Jensen, Søhøjlandets Regnslabskontor, NLJ@SHLRK.dk
- Alle sagens parter indenfor 461 meter fra husdyrbrugets lugtcentrum (lugtkonsekvensradius).
- Naboer der matrikulært grænser op til husdyrbruget.
- Personer der har anmodet om at se udkast til afgørelse.
- Danmarks Naturfredningsforening
- Styrelsen for patientsikkerhed - Tilsyn og Rådgivning Nord
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Erik Holk
- Dansk Ornitologisk Forening
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland
- Rådet for Grøn Omstilling
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune
- Foreningen Greenpeace Danmark

I perioden 11. januar 2024 til 25. januar 2024 har udkast til afgørelse været sendt i høring hos nedenstående:

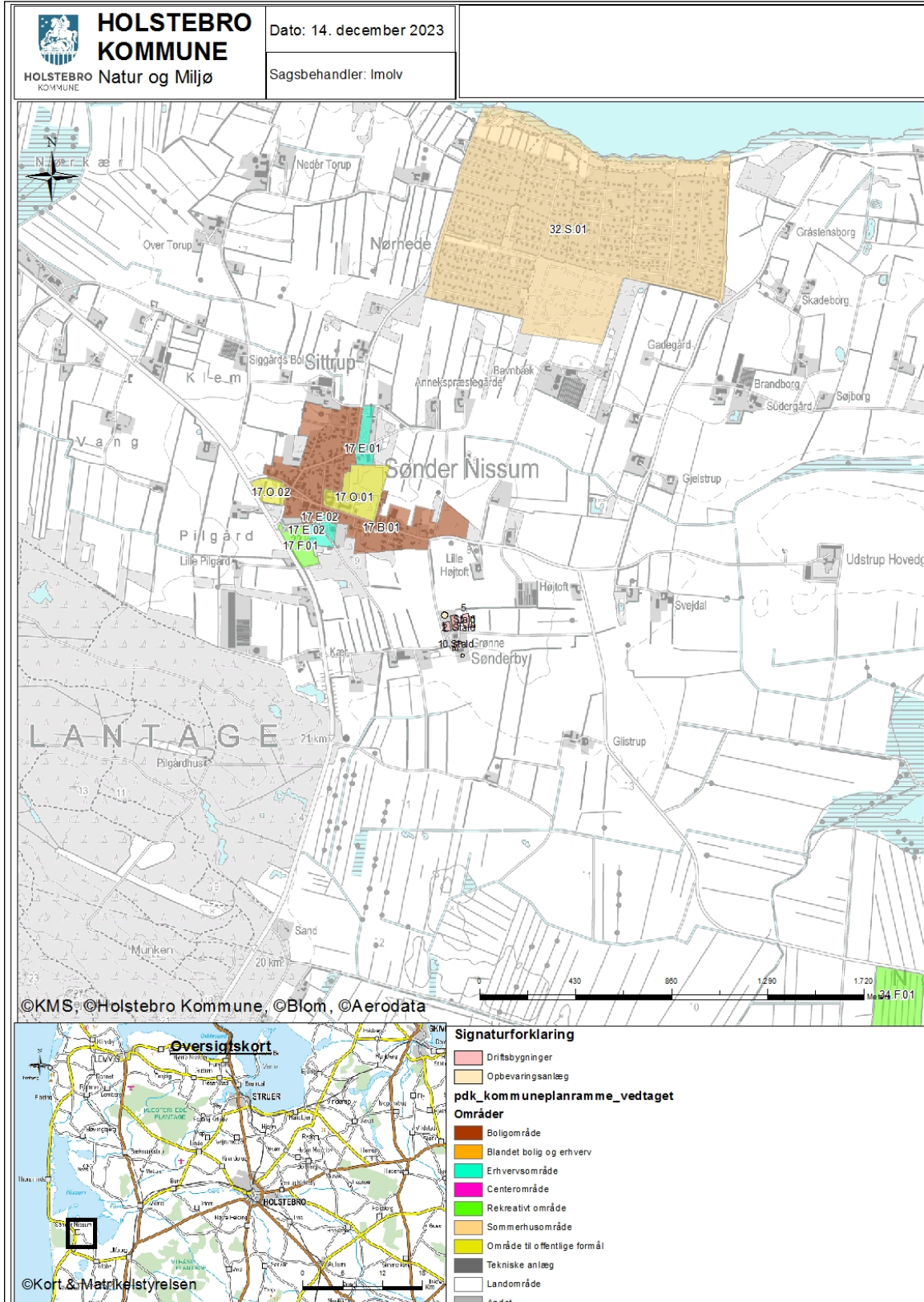
- Nina Laudal Jensen, Søhøjlandets Regnskabskontor, nlj@SHLRK.dk (ansøgers konsulent)
- Alle sagens parter indenfor 461 meter fra husdyrbrugets lugtcentrum (lugtkonsekvensradius).
- Naboer der matrikulært grænser op til husdyrbruget.

I 2 ugers nabohearingen høringsperioden er der indkommet bemærkninger fra følgende:

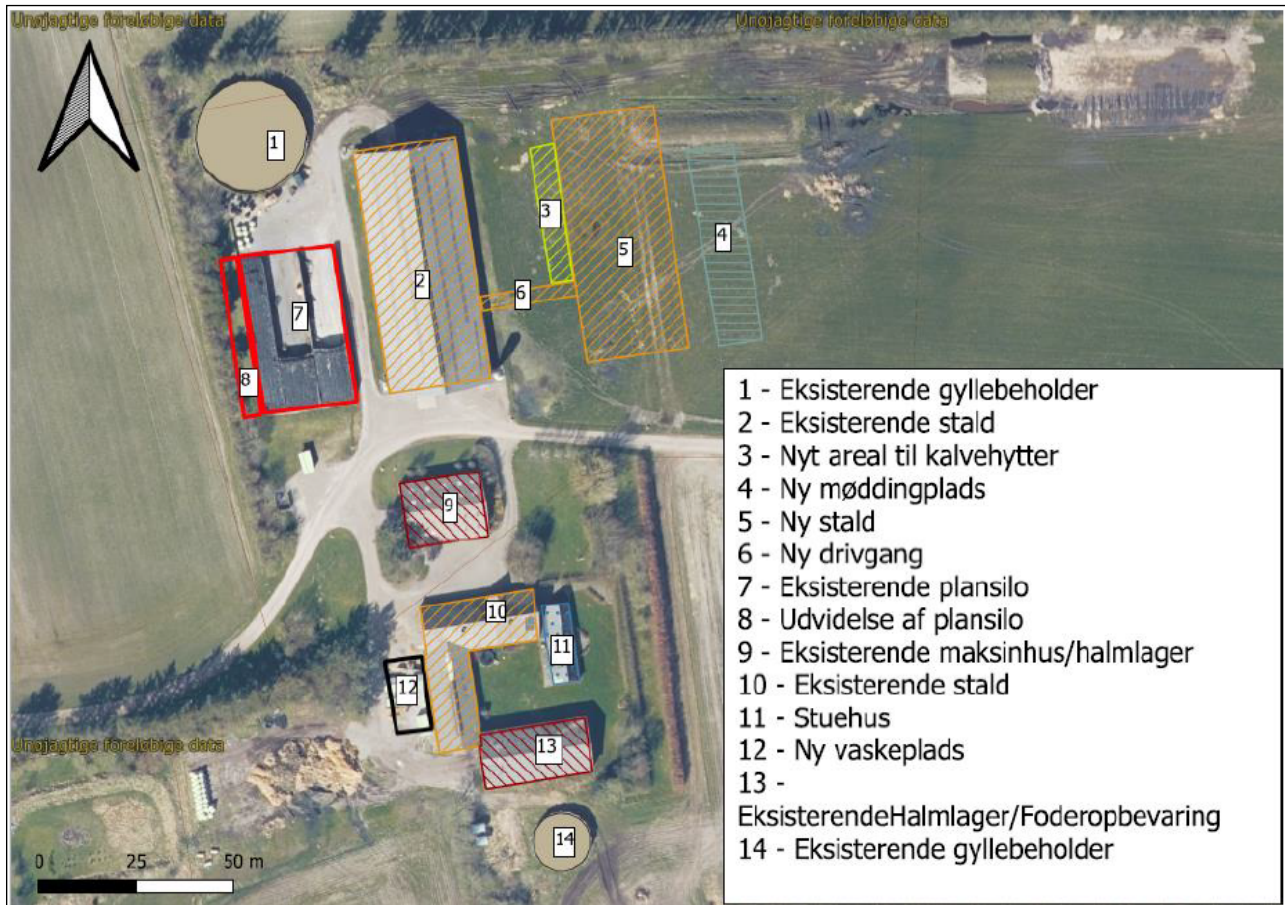
Ingen bemærkninger modtaget.

Bilag

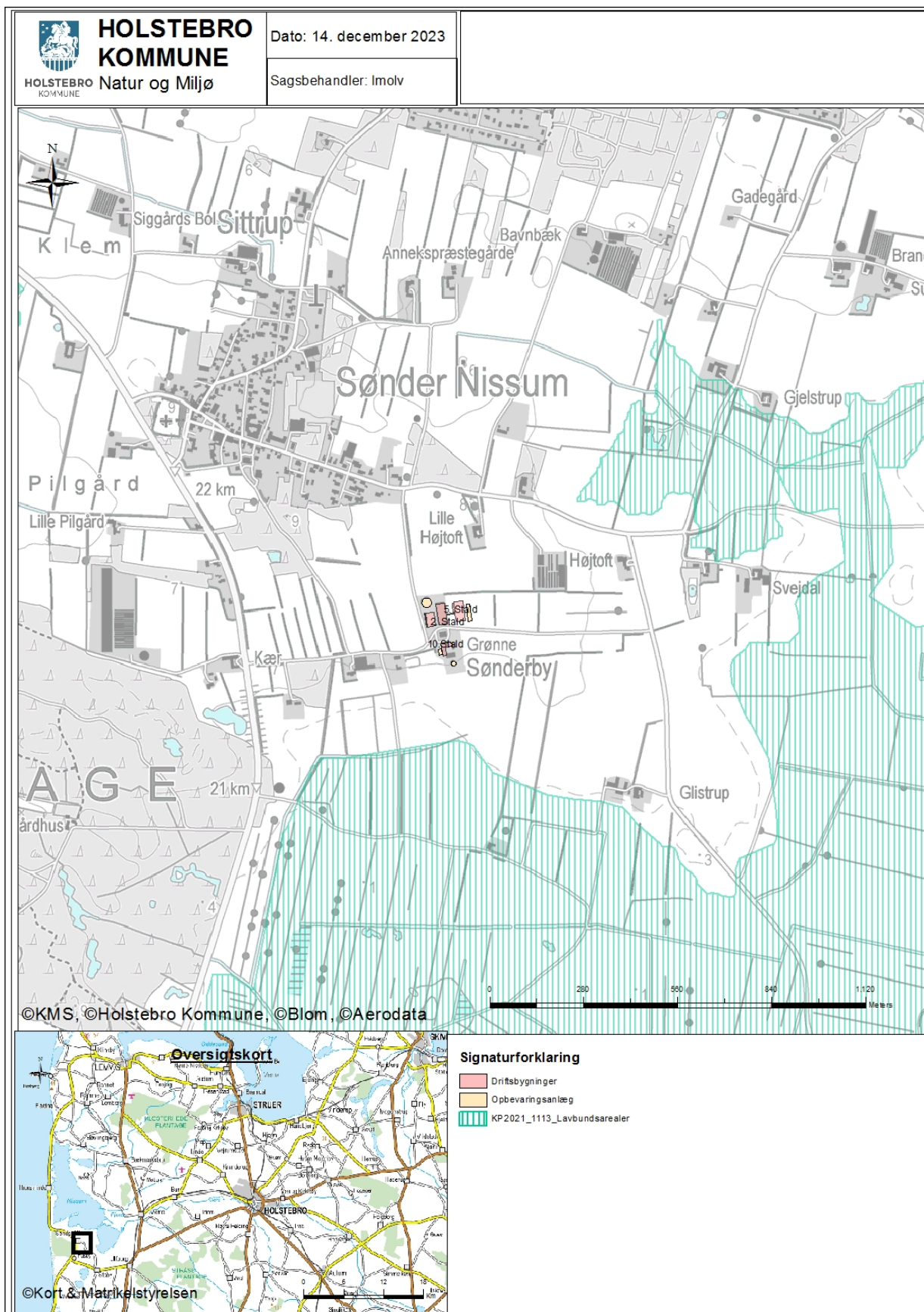
Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

Bilag 2 – Situationsplan (fra ansøgningen)

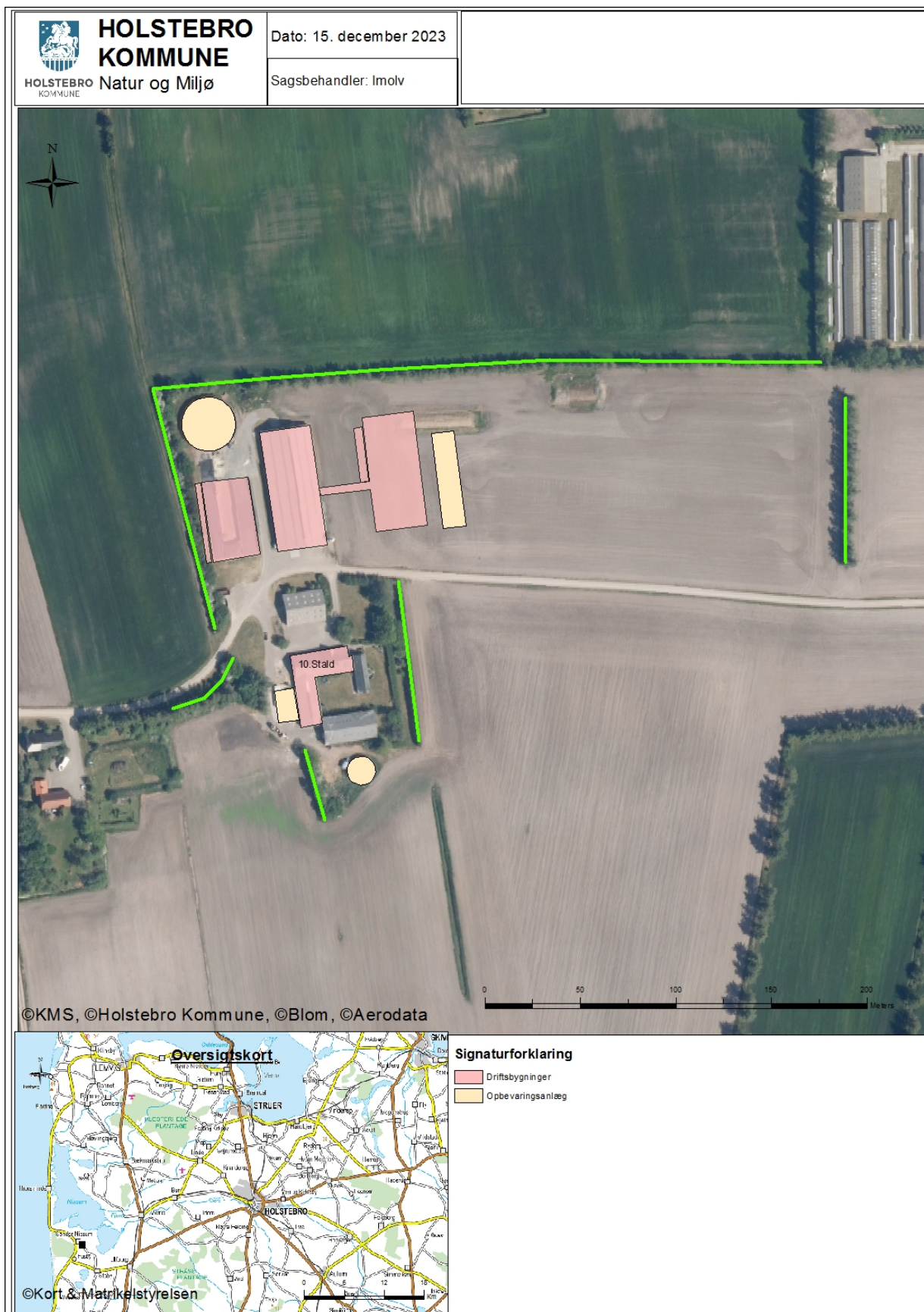
Bilag 3 – Lavbundsarealer

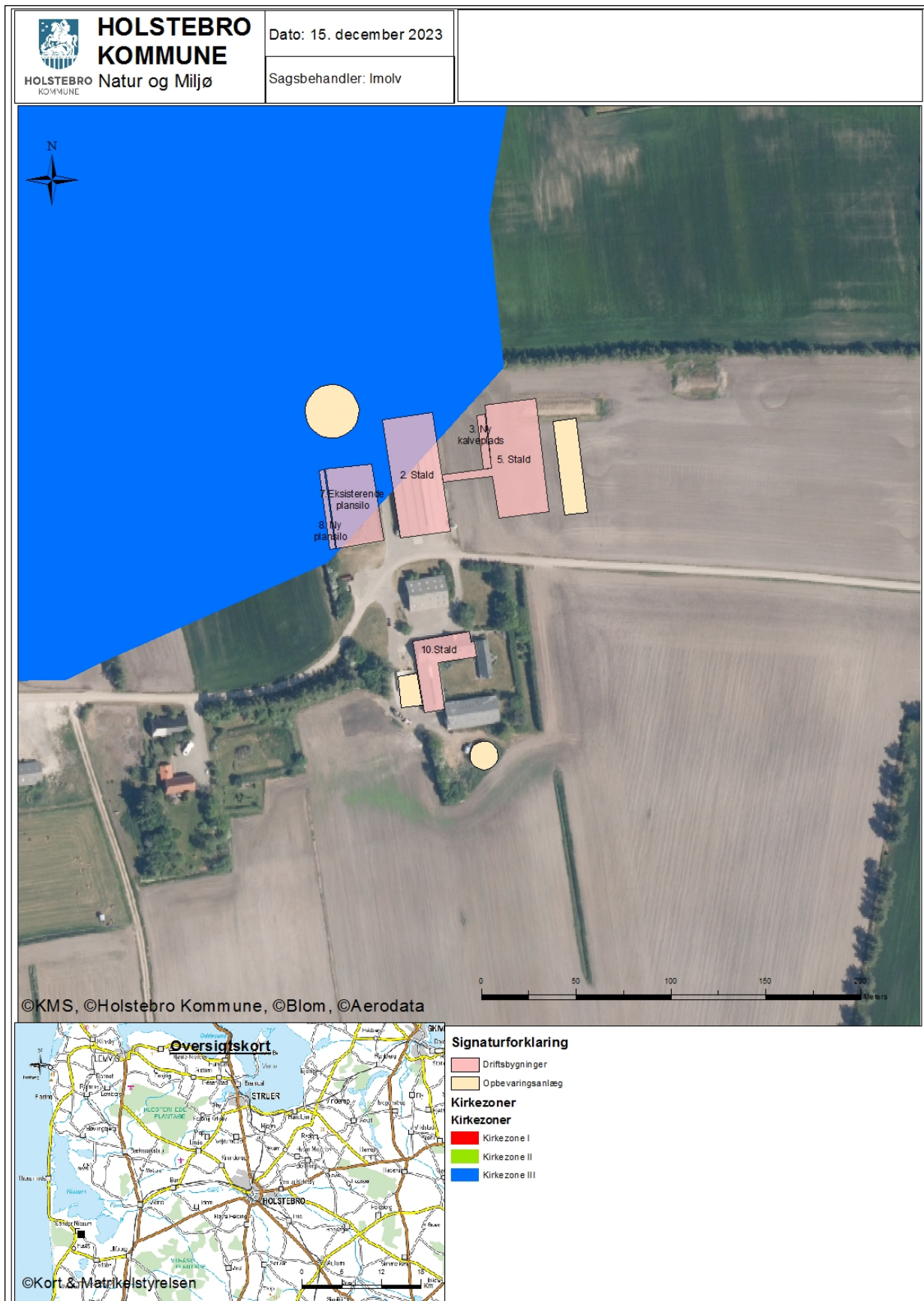
Bilag 4 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser ved og omkring anlæg

Udpegning	Konflikt
Skovbyggelinje	
Søbeskyttelseslinje	
Åbeskyttelseslinje	
Fortidsmindebeskyttelseslinje	
Kirkeaftalezoner	X
Kirkebyggelinje	
Klitfredningslinje	
Strandbeskyttelseslinje	
Kystnærhedszone	
Fredet område	
Beskyttede diger	
Fredskov	
Negativt skovrejsningsområde (1112)	
Lavbundsareal (1113)	
Særligt værdifulde kulturmiljøer (1116 og 1117)	X
Bevaringsværdigt landskab (1118)	
Særlige geologiske interesser (1119)	
Store husdyrbrug (1142)	
Kystnærhedszonen – fri for bebyggelse	
Fredede bygninger	
Fredede eller bevaringsværdige bygninger	
Udstrækning af ikke fredede fortidsminder	
Ikke fredede fortidsminder	
Kulturarvsarealer	

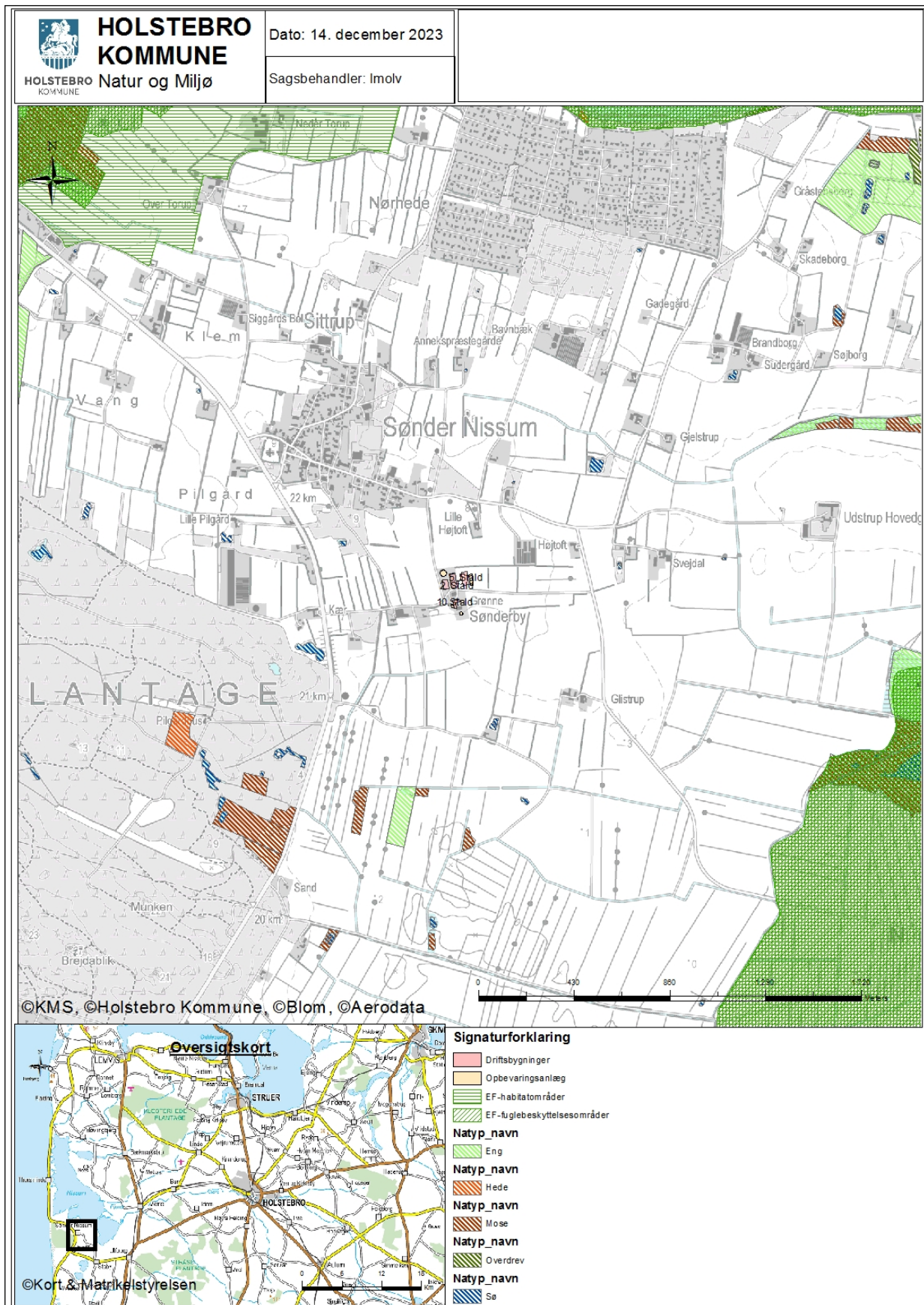
Bilag 5 – Beplantning omkring husdyrbruget

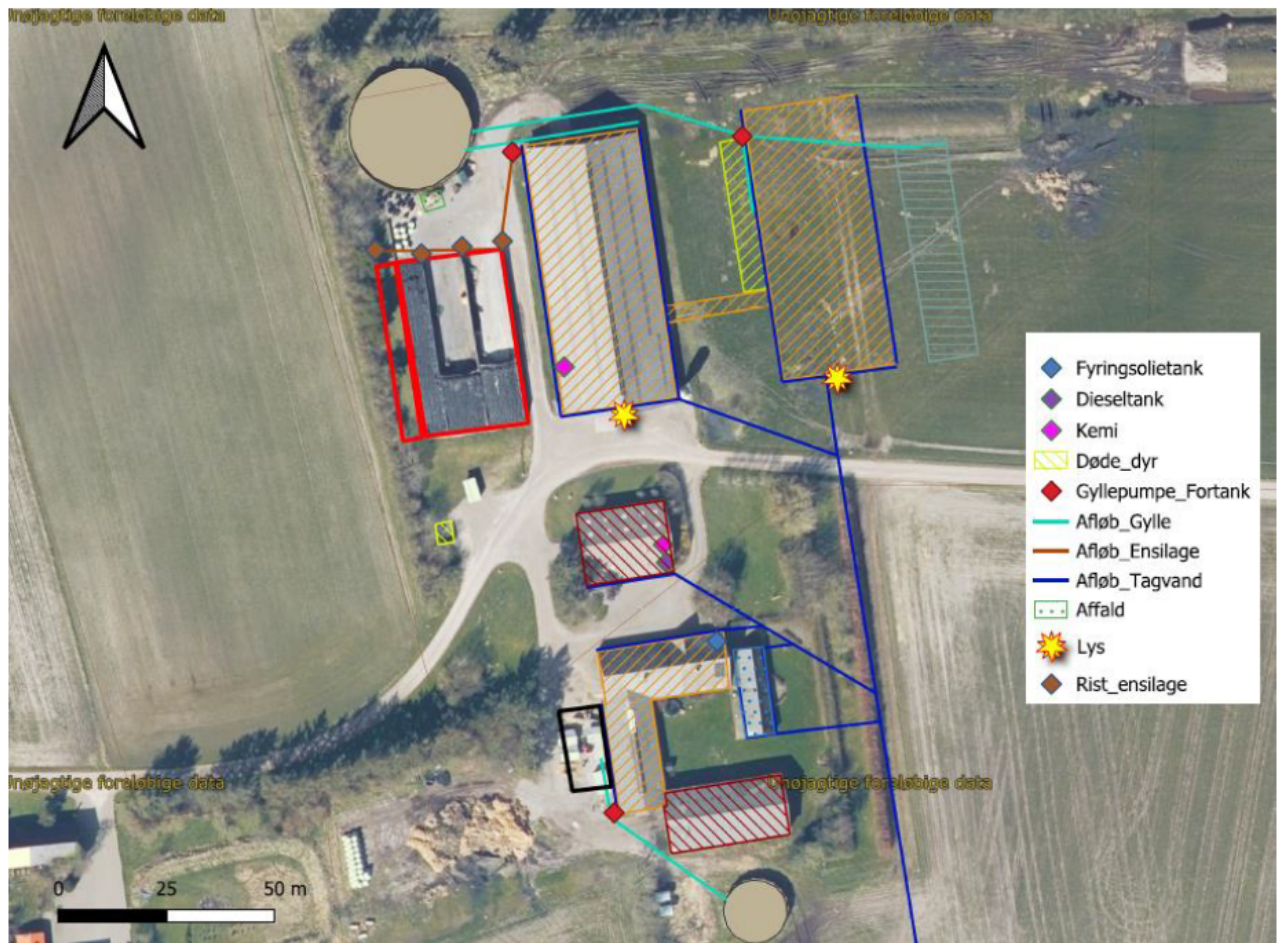
Bilag 6 – Husdyrbrugets beliggenhed ift. kirkeaftalezoner

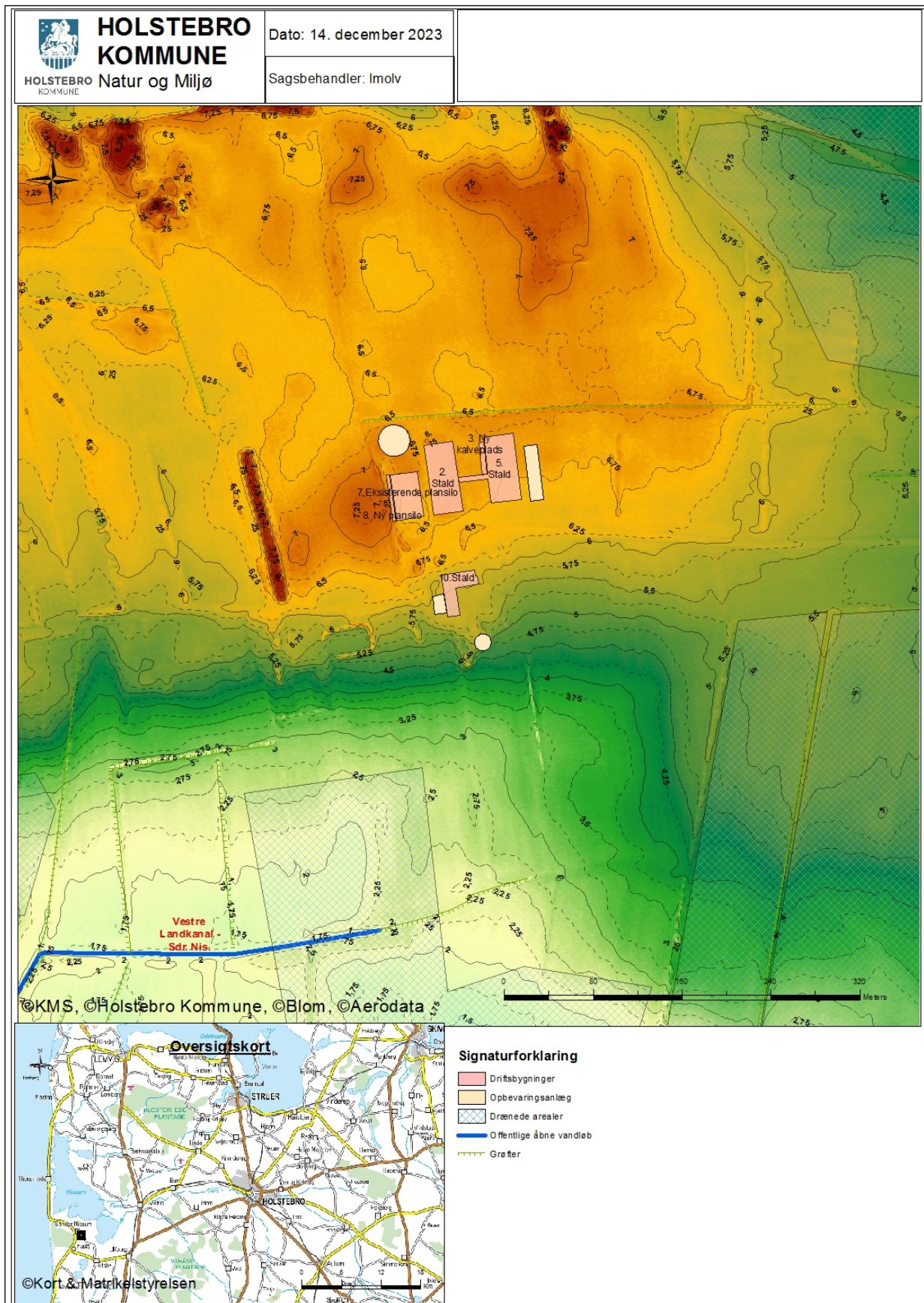
Bilag 7 – Naturområder omkring anlægget

Bilag 8 – Afløbsplan (fra ansøgningen)

Bilag 9 – Terrænforhold omkring husdyrbruget

Bilag 10 – Driftsjournal

ENSILAGE I MARKSTAKKE

1. Find markkort og tegn markstakkenes placering ind.
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).
5. Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:
50 meter fra fælles vandindvindingsanlæg
25 meter fra enkelt indvindingsanlæg
30 meter fra naboskel
15 meter fra vandløb (herunder dræn) og søer
100 meter fra nabobeboelse
15 meter fra offentlig vej og privat fællesvej

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE	Størrelse	Synlige revner?	Synlige utætheder?	Kabler intakte?	Reparatør tilkaldt	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1	2500					
Gyllebeholder nr. 2	700					

UHELD	Dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldt til Teknik og Miljø